

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

3ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε την 26-8-2022 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Διαθεσόπουλος Πρόεδρος και Εισηγητής, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου και Μαρία Βύρρα, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 1-8-2022 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1090/2-8-2022 του οικονομικού φορέα «...», νόμιμα εκπροσωπούμενου.

Κατά της αναθέτουσας αρχής «...», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Με την ως άνω προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων ζητά την ακύρωση του κριτηρίου αξιολόγησης Α1 της ΟΜΑΔΑΣ Α του όρου 2.3.2 της με αρ. ... διακήρυξης περί της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΓΙΑ ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΥΟ (2) ΕΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ: €6.098.000,00 ΠΛΕΟΝ Φ.Π.Α., που απεστάλη για δημοσίευση στην ΕΕΕΕ την 6-7-2022 και δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ με Μον. ΑΔΑΜ ... την 8-7-2022 και στο ΕΣΗΔΗΣ με συστ. α/α Η αναθέτουσα υποβάλλει τις από 11-8-2022 Απόψεις της.

Η συζήτηση άρχισε αφού το Κλιμάκιο άκουσε τον Εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής κατεβλήθη κατ' άρ. 5 ΠΔ 39/2017 και άρ. 363 Ν. 4412/2016 παράβολο με αρ. ..., ποσού ευρώ 15.000,00.

2. Επειδή, στο πλαίσιο διαδικασίας εμπίπτουσας στην αρμοδιότητα της ΑΕΠΠ λόγω αξίας και χρόνου αποστολής προς δημοσίευση, εμπροθέσμως, κατόπιν της από 23-7-2022 δηλούμενης εκ του προσφεύγοντος γνώσης (μετά την από 8-7-2022 δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ και εντός του κατά νόμο χρόνου τεκμηρίου γνώσης) ασκείται η προσφυγή του προσφεύγοντος, που υπέβαλε

προσφορά στην οποία περί του προσβαλλομένου κριτηρίου Α1 συνυπέβαλε την προσφυγή του. Επομένως, η προσφυγή είναι περαιτέρω εξεταστέα κατ' ουσία, στο πλαίσιο δε της κατ' ουσία εξέτασης θα εξεταστεί και το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος, ως προς τους επιμέρους ισχυρισμούς του.

3. Επειδή, κατά τον όρο 2.3.1 της διακήρυξης, θεσπίζεται κριτήριο βαθμολόγησης Α1 με το εξής περιεχόμενο «Αντίληψη του Αναδόχου για το σύνολο των δημοπρατημένων εργασιών και των ιδιαίτερων απαιτήσεων της σύμβασής. Πληρότητα, ρεαλιστικότητα, αποτελεσματικότητα, προτεινόμενου προγράμματος κατανομής προσωπικού» και «ΟΜΑΔΑ Α Α1: Αφορά την πληρότητα του προγράμματος διάθεσης – χρόνο κατανομής του προσωπικού για την κάλυψη απαιτήσεων του έργου και εξετάζεται η πληρότητα του προτεινόμενου προγράμματος σε σχέση με τις απαιτήσεις της παρούσας.», με στάθμιση 30%. Άρα, το ως άνω κριτήριο αφορά το πρόγραμμα κατανομής προσωπικού και αξιολογητέο προς βαθμολόγηση αντικείμενο συνιστά η πληρότητά του για την κάλυψη των απαιτήσεων της υπό ανάθεση σύμβασης. Με τις από 1-8-2022 δημοσιευθείσες στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και με αρ. πρωτ. ... διευκρινίσεις, αναφέρθηκαν τα εξής «Σε απάντηση σχετικού ερωτήματος που υποβλήθηκε στην υπηρεσία μας, αναφορικά με το ωράριο του υπό απασχόληση προσωπικού, θα θέλαμε να διευκρινίσουμε προς κάθε ενδιαφερόμενο τα παρακάτω: -Το κριτήριο Α/Α 1 της Ομάδας Α του πίνακα κριτηρίων αξιολόγησης, αναφορικά με την Αντίληψη του Αναδόχου για το σύνολο των δημοπρατημένων εργασιών και των ιδιαίτερων απαιτήσεων της σύμβασής. Πληρότητα, ρεαλιστικότητα, αποτελεσματικότητα, προτεινόμενου προγράμματος κατανομής προσωπικού, δεν αποκλείει κανένα διαγωνιζόμενο, οποιοδήποτε πρόγραμμα και αν καταθέσει, διότι είναι κριτήριο προς βαθμολόγηση. Τη μεγαλύτερη βαθμολογία θα λάβει η εταιρεία που διαθέτει πληρέστερη άποψη των ιδιαιτεροτήτων των επιμέρους χώρων του Νοσοκομείου. Με δεδομένο ότι προϋπόθεση συμμετοχής στο διαγωνισμό είναι οι συμμετέχοντες να έχουν εκτελέσει εργασίες σε Νοσοκομείο παρόμοιας ή και μεγαλύτερης δυναμικότητας με το Νοσοκομείο ... σημαίνει ότι θα πρέπει να έχουν και την ικανότητα κατανομής και διαχείρισης του προσωπικού τους.

Εξάλλου η διακήρυξη προβλέπει και επιβάλλει επίσκεψη των ενδιαφερομένων στο Νοσοκομείο προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα άμεσης επαφής με τους χώρους, και απάντηση σε κάθε απορία η ερώτημα.». Η δε ως άνω διευκρίνιση συνιστά απάντηση προς τον προσφεύγοντα, στον οποίο άλλωστε κοινοποιήθηκε ήδη από 29-7-2022, ήτοι 7 ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, ο οποίος την 25-7-2022 είχε υποβάλει το εξής ερώτημα «Στην υπό κρίση διακήρυξη παρατηρούμε ότι δεν αναφέρονται τα ακριβή ωράρια του υπό απασχόληση προσωπικού. Ειδικότερα, πέραν του πλήθους του διατιθέμενου προσωπικού, δεν προσδιορίζονται τα ωράρια απασχόλησης αυτού κατά τις αναγκαίες βάρδιες και δη νυχτερινές κατά παράβαση της ισότιμης μεταχείρισης των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων. Και τούτο λαμβάνοντας υπόψη ότι μεταξύ των κριτηρίων αξιολόγησης στην Ομάδα Α ορίζεται ως κριτήριο: «Αντίληψη του Αναδόχου για το σύνολο των δημοπρατημένων εργασιών και των ιδιαίτερων απαιτήσεων της σύμβασής. Πληρότητα, ρεαλιστικότητα, αποτελεσματικότητα, προτεινόμενου προγράμματος Πληρότητα, ρεαλιστικότητα, αποτελεσματικότητα, προτεινόμενου προγράμματος κατανομής προσωπικού», έχοντας συντελεστή βαρύτητας ύψους 30%. Κατά δε την επεξήγηση του κριτηρίου Α1 προβλέπεται ότι τούτο αφορά την πληρότητα του προγράμματος διάθεσης – χρόνο κατανομής του προσωπικού για την κάλυψη απαιτήσεων του έργου και εξετάζεται η πληρότητα του προτεινόμενου προγράμματος σε σχέση με τις απαιτήσεις της παρούσας. Ως εκ τούτου, προκαλείται ασάφεια του ως άνω τιθέμενου κριτηρίου Α1 καθόσον δεν ορίζεται πρόγραμμα εργασίας κατά βάρδιες. Παρακαλούμε όπως διευκρινιστεί το πρόγραμμα εργασίας κατά βάρδιες του προσφερόμενου προσωπικού για το μετρήσιμο και επαρκώς ορισμένο του συστήματος βαθμολόγησης και δη του επίμαχου κριτηρίου Α1 ως προς την πληρότητα ρεαλιστικότητα, αποτελεσματικότητα του προτεινόμενου προγράμματος κατανομής προσωπικού.». Συνεπώς, ο προσφεύγων, ενόψει του υπό Α1 κριτηρίου, ερώτησε το πρόγραμμα εργασίας και βαρδιών, η δε αναθέτουσα απάντησε ότι επιτρέπεται κάθε προσφέρων να καταρτίσει το πρόγραμμά του χωρίς περιορισμό, με βάση την τεχνογνωσία του και λήψη

υπόψη των αναγκών εκτέλεσης της σύμβασης κατόπιν επιτρεπτής και κατά τη σελ. 53 των τευχών της διακήρυξης προβλεφθείσας ως απαιτούμενης για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό, επιτόπιας επίσκεψης. Άλλωστε, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II της διακήρυξης, σελ. 53-90, προσδιορίζονται οι επιμέρους χώροι της αναθέτουσας και οι επιμέρους εργασίες που θα αναλάβει ο ανάδοχος, μαζί με τον απαιτούμενο χρόνο, ώρα-ωράριο και συχνότητα ανά εργασία, στη σελ. 53 προβλέπεται ότι «Ακολουθεί περιγραφή των χώρων των κτιρίων του Νοσοκομείου προς ενημέρωση των ενδιαφερομένων. Το Νοσοκομείο δεν υπέχει ευθύνη για ελλιπή περιγραφή των χώρων, δεδομένου ότι οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να επαληθεύσουν με δική τους ευθύνη την κατωτέρω περιγραφή, την έκταση και τη μορφή των χώρων. Οφείλουν να επισκεφθούν τις εγκαταστάσεις του Νοσοκομείου πέντε (5) εργάσιμες ημέρες το αργότερο, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, για να έχουν ίδια αντίληψη για τις ζητούμενες υπηρεσίες που πρόκειται να παρέχουν, ερχόμενοι σε συνεννόηση με την Προϊσταμένη του Γραφείου Επιστασίας (κα ..., τηλ. ...). Απαιτείται η κατάθεση εντός του Υποφακέλου «Δικαιολογητικά» της Τεχνικής Προσφοράς, που θα καταθέσουν οι ενδιαφερόμενοι, Βεβαίωσης Αυτοψίας που θα εκδοθεί από την Υπηρεσία μας.», κατά τη δε σελ. 88 αναφέρεται, ότι «Για την κάλυψη των αναγκών όλων των τμημάτων ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει το παρακάτω προσωπικό σε οκτάωρη (8ωρη) απασχόληση: Α) Για κάλυψη από Δευτέρα έως Παρασκευή 113 άτομα: 1) Καθαριστές/-τριες 86 άτομα 2) Εργάτες γενικών καθηκόντων 27 άτομα Β) Για την κάλυψη Σαββάτου και Κυριακής 85 άτομα 1) Καθαριστές/-τριες 66 άτομα 2) Εργάτες γενικών καθηκόντων 19 άτομα Γ) Για κάλυψη από Δευτέρα έως Κυριακή Δύο (2) Επόπτες Εργασίας Ο Ανάδοχος με την προσφορά του οφείλει να προτείνει πρόγραμμα κατανομής του προσωπικού. Εκ των ανωτέρω τρία (3) άτομα θα χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό του περιβάλλοντος χώρου του Νοσοκομείου, όλες τις ημέρες της εβδομάδος, πρωί και απόγευμα.», ενώ κατά τη σελ. 53 προσδιορίστηκαν και τα τ.μ. καθαρισμού ανά κατηγορία χώρων, ήτοι εξωτερικούς και εσωτερικούς. Άρα, η αναθέτουσα όρισε τις προς εκτέλεση εργασίες και το απαιτούμενο προσωπικό, μαζί με τους απαιτούμενους χρόνους,

ωράρια και συχνότητες επιμέρους εργασιών, καταλείποντας προς τους προσφέροντες να καταρτίσουν οι ίδιοι το επιμέρους πρόγραμμα εργασίας, ενσωματώνοντας τις ανωτέρω πάντως προδιαγραφές και δη, ορίζοντας την προσέγγισή τους επί αυτού, ως βαθμολογητέο αντικείμενο, αντί να το καταρτίσει εξ αρχής ως πάγιο και μη επιδεχόμενο απόκλισης, ζητούμενο. Το δε γεγονός ότι δεν καταρτίστηκε υποχρεωτικό εξ αρχής εκ της διακήρυξης τέτοιο πρόγραμμα συνεπάγεται ότι δεν θα αποκλειστεί προσφορά, λόγω του επιμέρους περιεχομένου και διατύπωσης του προγράμματος που προσφέρει, εφόσον πάντως τηρεί τις ανωτέρω απαρέγκλιτες προδιαγραφές που συνιστούν τα άκρα όρια της ευχέρειας του προσφέροντος, στη διάρθρωση του προγράμματος εργασίας της προσφοράς του. Επιπλέον, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα, εν προκειμένω υφίστανται σαφείς προδιαγραφές και περιορισμοί ως προς τη διάρθρωση του οικείου προγράμματος εργασίας κάθε προσφοράς και απλώς, καταλείπεται ελευθερία στον κάθε προσφέροντα να διαρθρώσει το πρόγραμμα της προσφοράς του κατά τρόπο, ώστε συγχρόνως να πληροί τους ανωτέρω επιμέρους περιορισμού, αλλά και να επιδιώξει, στο πλαίσιο της ανωτέρω, κατά τα λοιπά, ήτοι πέραν των ανωτέρω ελαχίστων προδιαγραφών, ελευθερίας διάρθρωσης του προγράμματος προσφοράς του, την στο πλαίσιο του Α1 κριτηρίου βαθμολόγησης, αποτελεσματικότερη, πληρέστερη και ρεαλιστικότερη κάλυψη του συμβατικού αντικειμένου. Ακόμη, κατά τον όρο 2.2.3.2 της διακήρυξης («Η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου. Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς.»), ως και το άρ. 86 παρ. 13 Ν. 4412/2016, η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία, αναφέρεται στην κάλυψη των ελαχίστων προδιαγραφών. Εξάλλου και εν προκειμένω, ήτοι και περί του προγράμματος εργασίας ορίστηκαν τέτοιες προδιαγραφές και ελάχιστες απαιτήσεις, όπως αυτές απορρέουν από τους ανωτέρω όρους περί περιεχομένου και συχνότητας εργασιών και αριθμού εργαζομένων ανά κατηγορία προσωπικού και χρονική περίοδο εργασίας,

καταλείποντας δε οτιδήποτε πέραν της κατ' ελάχιστον αυτής κάλυψης, ως αντικείμενο της πέραν του ελαχίστου αποδεκτού βαθμού, βαθμολόγησης των προσφορών στο οικείο κριτήριο αξιολόγησης. Άλλωστε, οι προσφέροντες δεν απαλλάσσονται από την κατ' άρ. 2.4.4 («Οι προσφέροντες υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. Σημειώνεται ότι επειδή οι ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΔΗΔΗΣ δεν έχουν αποτυπώσει τις απαιτήσεις αυτές, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να υποβάλλουν και ξεχωριστό έντυπο οικονομικής προσφοράς σε μορφή pdf (ψηφιακά υπογεγραμμένο) βάσει Παροχή Υπηρεσιών Καθαριότητας των χώρων του Νοσοκομείου, για χρονική διάρκεια δύο (2) ετών υποδείγματος που καταρτίζουν οι αναθέτουσες αρχές, το οποίο πρέπει να υπάρχει αναρτημένο σε επεξεργάσιμο αρχείο (word) στο χώρο του διαγωνισμού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII)»), το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII (υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς, με πίνακες ανάλυσης κόστους) της διακήρυξης και κατ' άρ. 68 Ν. 3863/2010, υποχρέωση τήρησης των νόμιμων εργοδοτικών υποχρεώσεων τους, αφού οφείλουν με βάση το πρόγραμμα που οι ίδιοι θα καταρτίσουν, να υπολογίσουν, αναλόγως χρονισμού και κατανομής εργασιών, τις προσήκουσες αποδοχές, προσαυξήσεις και ασφαλιστικές εισφορές. Επιπλέον, η παρεχόμενη προς διαμόρφωση του προγράμματος εργασίας, ελευθερία προς τους διαγωνιζόμενους, ουδόλως στερεί το ενιαίο μέτρο κρίσης, ακριβώς διότι αυτή η διαμόρφωση συνιστά κατ' άρ. 86 παρ. 2 Ν. 4412/2016, αντικείμενο βαθμολογικής αξιολόγησης από την αναθέτουσα και ενώ, αποδοχή της αντίθετης ερμηνείας θα αναιρούσε την ίδια τη φύση του κριτηρίου ανάθεσης με βάση σχέση ποιότητας/τιμής, που ερείδεται ακριβώς στην εκ των διαγωνιζομένων ελευθερία δημιουργικής προσέγγισης του αντικειμένου της σύμβασης προς διαμόρφωση επιμέρους όρων της προσφοράς τους, που κατά

τη διακήρυξη είναι μεν ελεύθεροι να προσδιορίσουν, υποβαλλόμενοι όμως προς τούτο στη βαθμολογική κρίση της αναθέτουσας. Ακόμη, αφενός ουδόλως προκύπτει σε αντίθεση με τις αιτιάσεις του προσφεύγοντα, ότι αντικείμενο του ως άνω υπό Α1 κριτηρίου είναι η παροχή του μέγιστου δυνατού αριθμού εργαζομένων και ωρών εργασίας, αλλά η πληρέστερη προσέγγιση της κατάρτισης προγράμματος εργασίας, με βάση τις ανάγκες της σύμβασης, χωρίς όμως τούτο να συνεπάγεται την προσφορά επιπλέον ωρών εργασίας ως αναγκαία, αλλά και ως επαρκή προσέγγιση για την αύξηση της βαθμολογίας (αφού προσφορά με λιγότερες ώρες εργασίας, βάσει του χρονισμού και της κατανομής προσωπικού και εργασιών δύναται να άγει σε αποτελεσματικότερη οργάνωση και εκτέλεση της σύμβασης, σε σχέση με μια αναποτελεσματική οργάνωση επί περισσοτέρων ωρών εργασίας). Αντιθέτως, ο προσφεύγων άνευ ερείσματος στη διακήρυξη, υποθέτει αναγκαία και πλήρη μάλιστα σύνδεση, του αριθμού απασχολούμενων σε επιμέρους ωράρια και έτι περαιτέρω του όγκου απασχόλησης και των προσαυξήσεων αμοιβών ωρών εργασίας προσαυξανόμενης αμοιβής, με τη βαθμολογία στο Α1 κριτήριο. Αφετέρου, κάθε διαγωνιζόμενος οφείλει να λάβει υπόψη του, ότι το προσφερόμενο τίμημα συνιστά κατά τον όρο 2.3.2 τον αριθμητή του κλάσματος υπολογισμού συνολικής βαθμολογίας προσφορών («... Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου θα προκύπτει από το γινόμενο του επιμέρους συντελεστή βαρύτητας επί τη βαθμολογία του, η δε συνολική βαθμολογία της προσφοράς θα προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των κριτηρίων. Η συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς υπολογίζεται με βάση τον παρακάτω τύπο : $T = \sigma_1\chi K_1 + \sigma_2\chi K_2 + \dots + \sigma_n\chi K_n$ Κριτήρια με βαθμολογία μικρότερη από 100 βαθμούς (ήτοι που δεν καλύπτουν/παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας) επιφέρουν την απόρριψη της προσφοράς. Πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει τον μικρότερο λόγο της προσφερθείσας τιμής προς τη συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς (ήτοι αυτή στην οποία το Λ είναι ο μικρότερος αριθμός), σύμφωνα με τον τύπο που ακολουθεί. $\Lambda = \text{Συνολική Οικονομική Προσφορά} / \text{Συνολική}$

βαθμολογία τεχνικής προσφοράς»), με συνέπεια, η επιλογή του αναδόχου να αποτελεί συνισταμένη της καλύτερης δυνατής βαθμολογίας τεχνικής προσφοράς και της συμφερότερης τιμής και άρα, οι προσφέροντες, στο πλαίσιο της διαδικασίας δύνανται με βάση τη δική τους επιχειρηματική προσέγγιση και επιλογή να καταρτίσουν ένα μίγμα προσφοράς, που δύναται κατά την κρίση τους να επιτρέψει την προσέγγιση που θα καταλήξει σε τέτοιο συσχετισμό βαθμολογίας τεχνικής προσφοράς και τιμήματος, ώστε να επιτρέψει την καλύτερη δυνατή συνολική τους βαθμολογία και δι' αυτής την ανάληψη εκ μέρους τους, της σύμβασης. Ούτε το γεγονός, ότι διαφορετικές προσεγγίσεις προγράμματος εργασίας καταλήγουν σε διαφορετικό κόστος συνιστά παρανομία της διακήρυξης, αφού ακριβώς στο πλαίσιο διαδικασίας με κριτήριο ανάθεσης τη στάθμιση ποιότητας/τιμής, είναι αναμενόμενο και σύμφυτο με το κριτήριο αυτό, να προκύπτει διαφορετικό κόστος κατάρτισης έκαστης προσφοράς, ακριβώς λόγω της διαφοράς καθ' έκαστον, προσφερομένων, προς επίτευξη μεγαλύτερης συγκριτικής βαθμολογίας. Περαιτέρω, κατ' άρ. 86 παρ. 2 Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι « Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής προσδιορίζεται βάσει της τιμής ή του κόστους, με χρήση προσέγγισης κόστους αποτελεσματικότητας, όπως της κοστολόγησης του κύκλου ζωής, σύμφωνα με το άρθρο 87, περί κοστολόγησης του κύκλου ζωής, και μπορεί να περιλαμβάνει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, ποιοτικών, περιβαλλοντικών ή κοινωνικών πτυχών που συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης. Στα κριτήρια αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται, ιδίως: α) η ποιότητα, περιλαμβανομένης της τεχνικής αξίας, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, ... τα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και καινοτόμα χαρακτηριστικά, καθώς και η εμπορία και οι σχετικοί όροι... δ) οι όροι παράδοσης, όπως η ημερομηνία παράδοσης, η διαδικασία και η προθεσμία παράδοσης ή η προθεσμία ολοκλήρωσης ή περαίωσης, ε) η παροχή της εγγύησης της παρ. 10 του άρθρου 72, περί εγγυήσεων, στ) η προσαύξηση του προβλεπόμενου στα έγγραφα της σύμβασης χρόνου εγγύησης», κατά το δε άρ. 86 παρ. 5 ότι «Στα

κριτήρια της παρ. 2 στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών μπορούν να περιλαμβάνονται και η ορθότητα αντίληψης από τον οικονομικό φορέα του αντικειμένου και των απαιτήσεων της σύμβασης... η επαρκής ανάλυση εξειδίκευση της καταλληλότητας και αποτελεσματικότητας της μεθοδολογίας υλοποίησης και των απαραίτητων εργαλείων υποστήριξης της εφαρμογής της,... η πληρότητα επάρκεια του καθορισμού των περιεχομένων των προσφερομένων παραδοτέων και η τεκμηρίωση της διασφάλισης εφαρμοσιμότητας των λύσεων που προτείνονται, η καταλληλότητα του μοντέλου οργάνωσης της παροχής των υπηρεσιών, η επάρκεια και σαφήνεια κατανομής αρμοδιοτήτων στα μέλη της ομάδας έργου, καθώς και τα επίπεδα διοίκησης.». Επομένως, δεδομένου ότι ένεκα και της φύσης της νυν σύμβασης, το πρόγραμμα εργασιών συνιστά την προσέγγιση του προσφέροντα ως προς τη μέθοδο εκτέλεσης του έργου και τη μεθοδολογία υλοποίησής του, με βάση την εκ μέρους του κατάρτιση προγράμματος κατανομής ωρών εργασίας και προσωπικού, προς τον στόχο της κάλυψης των σαφώς περιγραφεισών αναγκών και απαιτήσεων του συμβατικού αντικειμένου, το παραπάνω Α1 κριτήριο εμπίπτει στις ανωτέρω ενδεικτικές σε κάθε περίπτωση, κατά νόμο κατηγορίες παραμέτρων βαθμολόγησης, ενώ και εκ του περιεχομένου του, ουδόλως προκύπτει ως ασύνδετο με το αντικείμενο της σύμβασης, ασυσχέτιστο με τους ευλόγως δια της συμβάσεως επιδιωκόμενους σκοπούς ή δυσανάλογο. Εξάλλου, προς τούτο και δεδομένου ότι ο προσφεύγων δεν εμποδίζεται στα πλαίσια της επιχειρηματικής του κρίσης να επωφεληθεί της ελευθερίας που παρέχει σαφώς η αναθέτουσα, προς κατάρτιση του εκ μέρους του προγράμματος εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη και τις εξ αυτού γεννώμενες εργοδοτικές και λοιπές υποχρεώσεις, προς κοστολόγηση της προσφοράς, ουδόλως προκύπτει οιοδήποτε εμπόδιο και περιορισμός ή ουσιώδης αδυναμία ή δυσχέρεια συμμετοχής του στη διαδικασία ή μείωση της λυσιτέλειας συμμετοχής του και της δυνατότητάς του να υποβάλει ανταγωνιστική προσφορά, ενώ δεν προκύπτει, δεδομένου και του περιεχομένου του κριτηρίου, το οποίο ουδέν έρεισμα διακριτικής εις βάρος ή υπέρ συγκεκριμένου προσφέροντα ή κατηγορίας προσφερόμεντων, μεταχείρισης, τυχόν περιθώριο

για άνιση μεταχείριση ένεκα του κριτηρίου. Εξάλλου, η διατύπωσή του είναι σαφής ως προς το αντικείμενο αξιολόγησης, που συνίσταται στην πληρότητα του ως προς την κάλυψη των αναγκών της υπό ανάθεση σύμβασης, χωρίς ούτως να καταλείπεται εξ αυτού κάποια υπέρμετρη βαθμολογική ευχέρεια του οργάνου αξιολόγησης και κίνδυνος βαθμολογικής αυθαιρεσίας, εξαιτίας του ίδιου του Α1 κριτηρίου. Επιπλέον, όπως προαναφέρθηκε το αντικείμενο του ερωτήματος του προσφεύγοντα, συνίστατο σε εκ της αναθέτουσας ορισμό συγκεκριμένου προγράμματος και ωραρίου. Αντίθετα όμως, εξ αρχής ήταν σαφές, ότι αυτός ακριβώς ο ορισμός όχι μόνο συνιστούσε υποχρέωση του προσφέροντος, αλλά και αντικείμενο βαθμολόγησής του, με σαφή κατά τα ως άνω, προσδιορισμό του κριτηρίου με βάση αυτό θα βαθμολογηθεί, ήτοι την πληρότητα, ρεαλιστικότητα και αποτελεσματικότητα «σε σχέση με τις απαιτήσεις» της υπό ανάθεση σύμβασης, όπως ήδη προσδιορίστηκαν και ομοίως ήταν σαφές και ουδόλως παράνομο, βλ. ανωτέρω, ο προσφέρων υπό τη δική του επιχειρηματική κρίση και ελευθερία να καταρτίσει ειδικότερο πρόγραμμα απασχόλησης της ομάδας έργου του, με βάση τις προδιαγραφές και απαιτήσεις απασχόλησης της διακήρυξης και να αξιολογηθεί επί της καλύψεως ακριβώς αυτών των αναγκών και προδιαγραφών που τέθηκαν, βάσει της εκ μέρους του προσέγγισης εκτέλεσης, που ενσωματώνεται και εκφράζεται ακριβώς δια τέτοιου, μεταξύ άλλων, προγράμματος απασχόλησης. Αλυσιτελώς δε, ο προσφεύγων αναφέρεται σε άλλες διακηρύξεις άλλων αναθετουσών αρχών, αφού το τυχόν σύνηθες περιεχόμενο όρων διακηρύξεων άλλων ή και της ίδιας αναθέτουσας, ουδόλως συνιστά επαρκή και κατάλληλο όρο για τη διάγνωση καταχρηστικότητας, παρανομίας ή ιδιαίτερα περιοριστικού χαρακτήρα, όρου της νυν εξεταστέας διακήρυξης. Πολλώ δε μάλλον ενώ κατά τα ανωτέρω, ουδόλως το νυν υπό Α1 περιεχόμενο του κριτηρίου βαθμολόγησης, προκύπτει ως παράνομο ή εκτός των ενδεικτικών ακόμη αντικειμένων, παραμέτρου αξιολόγησης της πλέον συμφέρουσας προσφοράς με βάση τη σχέση ποιότητας τιμής. Ούτε το περιεχόμενο των βαθμολογητέων παραμέτρων στο πλαίσιο τέτοιου κριτηρίου ανάθεσης εντός άλλων διακηρύξεων της ίδιας ή άλλων αναθετουσών αρχών καθιστά παράνομο, αυθαίρετο ή

περιοριστικό τον χαρακτήρα του νυν τεθέντος κριτηρίου βαθμολόγησης, στο πλαίσιο του ίδιου κριτηρίου ανάθεσης (σχέσης ποιότητας/τιμής). Άρα, αφενός οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντα κατά του προσβαλλομένου όρου είναι στο σύνολό τους, αβάσιμοι, αφετέρου είναι απαράδεκτοι, ως άνευ εννόμου συμφέροντος και βλάβης του προσφεύγοντος, εξ αυτών, προβαλλόμενοι και επομένως, η προσφυγή είναι στο σύνολό της, απορριπτέα.

4. Επειδή, επομένως, πρέπει να απορριφθεί η Προδικαστική Προσφυγή.

5. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το παράβολο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 26-8-2022 και εκδόθηκε στις 13-9-2022.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΛΑΣ